СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 220. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 22-го ВЕРЕСНЯ 1949.

No. 220. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 22, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 / 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

РЕАКЦІЯ НА БІРЖІ НА ФІНАНСОВІ ПЕРЕМІНИ

Ню Йорк, 21. вересня. — Щойно у вівторок пізнати було на нюйорській біржі відповідь на девальвацію закордонних валют, хоч внутрішнє положення на ринку праці було теж причиною уладку цін на різні цінні папери. Загально впали ціни від 1 до 3 точок тому, що не було покупців. Продаж паперів перемінився в правдиву повінь, якої не було ще цього року. Це був день для песимістів. Вони звертали увагу на замішання на ринку праці, на безвиглядність при наладнанні спорів у сталевій індустрії, а вже цілком незрозуміле було для них положення в вугільній продукції. Обговорюючи девальвацію, вони передбачували малі зиски для американців зогляду на загрову імпорту дешевих товарів з закордону.

Професійні фінансові критики не глядять песимістично на біржеве замішання. Вони кажуть, що це треба приписати радше психологічному наставленню в бизнесових колах. На їх думку американські фінансисти повинні були зареагувати проти переміни валюти ще в понеділок. Міжтим понеділок був нормальний день на біржі, а щойно вівторок став днем поразки для покупців під впливом вістей про замішання заграницею. Втрати при продажу цінних паперів далися в знаки у перших двох годинах після відкриття біржі. Опісля слідно було дальше такий самий напрям, але вже в менших розмірах. На всякий випадок вівтірковий день на нюйорській біржі був найгіршим днем для продавців в біжучім році. Їх утрати нараховують на білион долярів.

ПОЛОЖЕННЯ В СТРАЙКОВІМ РУСІ.

Форд Мотор Компані оповіщує, що піде за вказівкою президентської ради, даною підприємцям сталі і буде доплачувати по 10 центів від години праці кожного робітника до фонду добродійности, з якого мають бути виплачені старечі пенсії й інші бенефіти для робітників. Форд годиться ще на окрему доплату по 1¾ цента при заключенні нового контракту. Голова юнії автомобілевих робітників, Волтер Рутер веде дальші переговори на цій підставі.

Филип Морей, голова юнії сталевих робітників, відложив наради для юнійних урядовців викликання страйку, щоб дати підприємцям нагоду заявитися в справі мирного поладнання спору над пенсіями для робітників.

Власники вугільляних шахт у північних стейтах виплатили $3,000,000 до добродійного фонду майнерської юнії, щоб можна було виплатити пенсію, яка належиться старим вуглекопам. Власники південних вугільляних шахт не склали ніякої заяви в цій справі, ані не почали виплачувати залеглих вкладок до фонду добродійности.

ЗМІНА ЛІТНЬОГО ЧАСУ НА НОРМАЛЬНИЙ.

Ню Йорк. — У поштових урядах розміщено оповістку про зміну літнього часу на звичайний у неділю 25 вересня, в другій годині по півночі. Хто йде спати перед північчю в суботу, повинен припізнити годинник на одну годину, щоб зрівняти теперішній час з новим.

„НЕОБХІДНА" ПРОГРАМА КОНҐРЕСУ.

Сенатська комісія політики демократів склала нову лісту законопроєктів, які „мусять" бути ухвалені в теперішній сесії конґресу. До давніше передбачених додано тепер ще законопроєкт про збільшення числа іміґрантів зі скитальщини, який застряг у сенатській правничій комісії; допомогу з федеральних фондів для вишколу лікарів, дентистів та шпитальних доглядачок; призначення $5,000 для студій над законопроєктом в справі допомоги школам; підвишка платень для військовиків і допомога фармерам.

ПОЛ РОБСОН СВІДКОМ ДЛЯ КОМУНІСТІВ.

Ню Йорк. — Підчас вівтірковоі розправи в суді проти членів американського комуністичного Політбюра покінчено відчитування писаних зізнань голови Комуністичної партії, Вилиема З. Фостера, після чого оборона покликала на свідка нігерського співака, Пола Робсона. На запит судді Меніна, чи Робсон має бути свідком для ствердження характеру підсудних, оборона заперечила й тоді адвокат почав ставити свідкові питання. Суддя пригадав адвокатові, що він уже давніше виключив питання над справами, які не відносяться до теперішнього обвинувачення, а внаслідок того свідок міг відповідати тільки на деякі питання. Переслухання покінчилося впродовж 19 мінут без жадного замітного свідоцтва. Коли опісля оборона поставила на свідка управителя нюйорської прилюдної Бібліотеки на свідоцтво, що книжки, на які покликався прокуратор, переховуються теж у бібліотеці, прокуратор добув від свідка свідоцтво, що не тільки комуністичні книжки, але й книжки для студії злочину й оповідання детективів містяться в цій самій бібліотеці.

СЕНАТОР ТЕЙЛОР НЕ Є ВЖЕ СОЮЗНИКОМ ГЕНРІ ВОЛЕСА.

Вашинґтон. — Ще й тепер надходять побажання на адресу президента з нагоди його перемоги при президентських виборах. Одним з відвідувачів з побажаннями у вівторок був сенатор Ґлен Г. Тейлор, який був кандидатом на віцепрезидента з партії Генрі Волеса. Тейлор заявив себе знову правильним демократом і тому прийшов скласти побажання президентові. На запит, чому він так пізно приходить, Тейлор відповів: „Щоб не виглядало, що я скачу на віз переможця". Коли його запитали, чи він резиґнує з Проґресивної партії, він відповів: „Я не резиґную. Мене там уже нема".

ЮНІЯ НЕ ПРИЙМАЄ ПІДРИВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ.

Ню Йорк.— Краєва Морська Юнія на своїй річній конвенції ухвалила поправку до свого статута, у якій сказано, що „комуністів, фашистів і націстів" не приймається в члени.

ЗАХІДНІ ДЕРЖАВИ НЕ БУДУТЬ ВЖИВАТИ АТОМОВОЇ БОМБИ ДЛЯ НАПАДУ

Ню Йорк, 21 вересня. — Британський міністер закордонних справ Ернест Бевин, заявив, що Західні держави ніколи не будуть вживати своїх винаходів з мілітарної ділянки для нападу або знищення інших націй. Цю заяву склав Бевин у промові до 1,000 делегатів з Обєднаних Держав і їхніх гостей, які зійшлися на гостину у готелю Валдорф Асторія. Він теж сказав, що Західні держави рішені не вживати атомової бомби як зброї. На гостину не прийшов советський представник Андрій Вишинський, одначе були заступники Білорусі, Чехословаччини, Польщі й Югославії. Молитву провів кардинал Френсис Спелман, який призвав Божого благословення для свобідних націй у боротьбі з їхніми противниками. Губернатор Тамес Дюї ствердив, що Обєднані Держави тепер є сильніші ніж колинебудь, одначе повинні дістати зброю і повновласти для виконання своїх рішень. Филипинський делеґат, Карльос Ромульо, пригадав, що О.Д. не можуть сповнити свого завдання, якщо великі держави не погодяться між собою. — Підчас обіду яких 200 людей, що називали себе „айриськими малими людьми" пікетували готель на знак протесту проти британського міністра Бевина. Вони теж кидали помідорами у вікна готелю. Детективи стримали можливі насилля між пікетчиками й їхніми противниками.

ВАНДЕНБЕРҐ ЗА НОВУ ДОПОМОГУ ДЛЯ ОЗБРОЄННЯ ЕВРОПИ

Вашинґтон. — Сен. Артур Г. Ванденберґ, провідник республиканців у закордонній політиці, візвав сенат до ухвалення повної суми, якої домагається уряд на мілітарну допомогу для західної Европи, як „забезпечення для миру". Ванденберґ виголосив свою промову в другім дні дебати в повному сенаті над цією справою. Надіються, що до голосування прийде в четвер і тоді остаточно сенат скаже своє слово, як має виглядати допомога для озброєння країн, що приступили до Північно-Атлантійського Оборонного Пакту.

МУМІЯ З ПЕРУ З-ПЕРЕД ПІВТОРИ ТИСЯЧІ РОКІВ

Ню Йорк. — У приявності сотні науковців відвинено в Американськім Музею Природничої Історії мумію з-перед півтори тисячки років, що її привезли недавно з Перу. Під старинним одягом найдено череп людини, прикрашений золотом. Під сіткою затрималося ще ясне волосся й тому дехто пустив жарт, що це айриська мумія. На це відповів куратор музею д-р Г. Л. Шапіро, що ясне волосся треба приписати штучним краскам, яких вживано при законсервуванні небіжчиків. — Про чоловіка, переміненого в мумію, сказав куратор, що він належав до високо поставлених осіб, можливе, що це був священик. Щодо віку, то можна ствердити 50 років життя. Мумія збереглася в пісчаних околицях у віддалі 150 миль від теперішньої столиці Перу, міста Ліма. Її привезла до Ню Йорку д-р Ребека Каріон Кашот, директорка Перувійського Краєвого Музею Археології й Антропології.

ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ДАЛЬШИМИ КРІЗАМИ В АНГЛІЇ

Бостон. — Дипломатичний кореспондент щоденника Ню Йорк Таймс у своїй промові на зібранні Клубу для Розголосу виявив думку, що долярова кріза у Великобританії ще не минула і що вона буде йти дальше.. Це є наслідок непередбачення наслідків світової війни Америкою й Англією після її покінчення. Америка повинна була негайно приготовлятися перебрати на себе провідну ролю у світі, коли Великобританія мала аж 300 років часу для сповнення своєї ролі. Кріза для Англії є наслідком втрат в американських інвестиціях.

ЮГОСЛАВІЯ ЗІРВАЛА ЗІ СОВЄТСЬКИМ БЛЬОКОМ В О.Н.

Лейк Соксес, 21 вересня. Вчора вже в першому дні нарад Генеральної Асамблеї виявилося недвозначно, що Югославія остаточно зірвала з т. зв. совєт. бльоком теж в Обєднаних Націях. На попередній сесії, не зважаючи на факт, що вже тоді існував теперішній конфлікт між Югославією і Совєтами, югославський представник голосував постійно в солідарності зі Совєтами та їх сателітами, що мали разом всіх шість голосів. Вчора під час вибору предсідника Асамблеї, його заступників та предсідників поодиноких комітетів, югославський представник голосував солідарно зі західними країнами і проти сов. бльоку що цим разом нараховує вже тільки п'ять голосів. В дипломатичних колах робиться висновок, що теж і дальший перебіг сесії буде проходити під знаком совєтсько-югославських протирічивостей.

РОЗГОРТАЄТЬСЯ ДОПОМОГА В ПЕРЕСЕЛЕНЧІЙ АКЦІЇ

ВІДБУЛИСЯ НАРАДИ ЕКЗЕКУТИВИ ЗУАДКОМІТЕТУ; АКЦІЯ В СКРЕНТОНІ; ДОМАГАЮТЬСЯ ПРОСЛІДЖЕННЯ СПРАВИ АНСОНІЇ

Филаделфія, 21 вересня. — У відповідь на останні заклики ЗУАДКомітету в справі наглої і масової допомоги в переселенчій акції відзивається щораз більше громад і громадян як теж загал громадянства починає розуміти цілу свою відповідальність в цій рішальній стадії переселення. Вчора ввечорі відбулися тут наради Екзекутиви ЗУАДКомітету, на яких обговорено цілий ряд важливих актуальних справ та встановлено дальший плян акції. Між вістками з інших громад наспіло повідомлення зі Скрентону, де за ініціятивою голови УРСоюзу, А. Батюка, створено окремий Комітет допомоги в переселенні. Комітет, головою якого вибрано п. Батюка, вже відбув кілька нарад та рішив скликати на 2-го жовтня народне віче в залі Торговельної Палати, на якому будуть обговорені всі можливості допомоги цеї громади в переселенчій акції. Плянується перевести збірку фондів по домах та в місті. Вже тепер рішено віддати оба громадські клюби на тимчасове приміщення для новоприбуваючих. В одному з них вже замешкало дві родини. Інші три родини з шістьома малими дітьми прийняв греко-католицький парох, о. декан Володимир Андрушків, у свій дім і на своє прохарчування, хоча дві скитальчі родини, яких він сам спровадив, вже перебувають в його домі. До щирої співпраці з Комітетом приступили, крім ініціятора, теж Михайло Танчин, д-р Микола Тацій, православний парох о. Савчук, дружина попереднього греко-католицького пароха п-ні П. Залітач, ветеран 2-гої світової війни Володимир Дучак, пп. Слободян, Прийма та інші. О. декан Андрушків заповів, що в церкві кожної неділі тепер переводиметься збірку на переселенчу акцію. Ці заходи ставлять українську громаду в Скрентоні на передове місце в допомозі в переселенчій акції. Рівночасно до ЗУАДКомітету та до редакцій газет надходять численні листи з протестами та з домаганнями слідства і загального громадського натаврування факту, що громада в Ансонії відмовилася заопікуватися новоприбулими, залишаючи їх напризволяще на вулиці.

У ФИЛАДЕЛФІЇ ЗОРГАНІЗОВАНО ЛІТЕРАТУРНО - МИСТЕЦЬКЕ ТОВАРИСТВО

З ініціятиви новоприбулих письменників у Филаделфії зорганізовано Літературно-Мистецьке Товариство. До нього входять українські письменники, учені, композитори, музики, малярі, різьбарі, мистці сцени та журналісти, яких разом нараховується в тому місці понад 20 осіб. До тимчасового керівництва Т-ва обрано: В. Блавацького, П. Андрусева, Б. Романенчука і Яра Славутича. Намічено плян праці, а саме: організувати творчі вечірки, дискусії тощо для членів Т-ва і влаштовувати культурно-просвітні доповіді та літературні виступи для ширшого громадянства.

ПРОДОВЖУЮТЬСЯ МАСОВІ АРЕШТИ СВЯЩЕНИКІВ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ

Прага, 21 вересня. З авторитетних церковних джерел тут поінформовано, що в цілій Чехословаччині продовжуються масові арешти католицьких священиків. Досі мали заарештувати вже поверх 200 священиків. В останньому мали заарештувати теж одного словацького священика, який відмовився звінчати двоє молодять, що піддержують екскомунікованую урядову „католицьку акцію".

„РЕАКЦІЯ" В ПОЛЬСЬКИХ УНІВЕСИТЕТАХ

Варшава, 21 вересня. Польська комуністична преса почала сильну кампанію проти „реакції" серед професорів і студентів польських університетів. Це може бути початком загальної чистки з високого шкільництва в Польщі всіх некомуністичних елементів.

РОМУЛЬО ВИБРАНИЙ ПРЕДСІДНИКОМ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ

Лейк Соксес, Н. Й., 21 вересня. — Вчора в год. 11-тій перед полуднем почалася четверта з черги сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, членами якої є 59 країн світу. Сесію відкрив в заступстві неприявного дотеперішнього предсідника, д-ра Герберта Евата, голова австралійської делеґації Норман Дж. О. Макін, відчитуючи послання Евата. Після того величезною більшістю голосів вибрано филипинського представника, ген. Карльоса Ромуля, новим предсідником Асамблеї. Його протикандидатом був піддержуваний совєтським бльоком чехословацький представник д-р Вл. Клементіс, але він дістав тільки 5 голосів, в порівнанні з 53, відданими на Ромуля. Один голос уневажнено. Ромульо, забираючи слово заявив, що подібно як попередня сесія в Парижі стояла під знаком змагання до забезпечення людських прав та яку названо „Асамблеєю людських прав", так він сподіється, що теперішня буде названа „Асамблеєю миру". Генерал Ромульо є першим азійським представником і першим ветераном другої світової війни, вибраним на високий пост предсідника Об'єднаних Націй. Вчорашня інавгураційна сесія обмежилася тільки до вибору предсідника, сімох його заступників та шістьох предсідників ріжних комітетів і її відрочено до сьогодні, щоб дати можність делеґатам взяти участь в офіціяльних прийняттях, влаштованих секретарем стейту Діном Ачесоном для голов делеґацій та мейором Ню Йорку, О'Дваєром. Згідно зі звичаєм, представники п'ятьох великодержав були вибрані заступниками предсідника, а двома дальшими представниками на цей пост були вибрані делеґати Бразилії і Пакістану. Предсідниками Комітетів вибрано: представника Чіле—д-ра Германа Санта Круз предсідником економічно-фінансовогово комітету, представника Венесуелі д-ра Карльоса Стольйа — соціяльного, гуманітарного і культурного комітету; данець Гермонд Ляннунґ — протекторатного комітету; грек Олександер Кипру — адміністративний і бюджетовий комітет; поляк д-р Манфред Ляхс — правний комітет. Дмитро Мануїльський від підсовєтської України був кандидатом на предсідника протекторатного комітету, але одержав тільки сім голосів.

АМЕРИКА ЗАПОВІДАЄ ЩЕ БІЛЬШУ ПІДДЕРЖКУ ДЛЯ ЮНЕСКО.

Париж, 21 вересня. — Вчора тут відкрито четверту генеральну конференцію ЮНЕСКО — Виховної, Наукової та Культурної Організації Об'єднаних Націй. Голова американської делеґації, асистент державного секретаря для публичних справ Джордж В. Аллен, залевнив пленарну сесію, що Злучені Держави в майбутньому дадуть цій організації ще більшу піддержку і допомогу, головно з боку американських наукових кол, та великих громадських і культурних організацій. Комуністичні делеґати вже під час інавґураційної сесії почали виголошувати свої марксистсько-комуністичні промови.

ФРАНЦІЯ ПРОПОНУЄ ЗАХІДНО-ЕВРОПЕЙСЬКИЙ МОНЕТАРНИЙ СОЮЗ.

Париж, 21 вересня. — Франція звернулася до Італії, Бельгії, Голандії та інших країн, пропонуючи встановлення спільної західно-европейської монетарної системи, вважаючи це найкращим засобом для валютової стабілізації. На цю пропозицію поодинокі країни ще, вигодило б, не дали відповіді, хоча ця проблема вже раніше була спільно обговорена. Як досі, тільки Італія вповні піддержує цю справу, тоді як Бельгія, Голандія та інші країни передбачують цілий ряд труднощів в можливостях її реалізації. Проте пропозиція викликала загальне заінтересування в світі, головно з огляду на комплікації, які повстали в наслідок девальвації англійського фунта стерлінґів та валют майже всіх інших країн.

ЗАПОВІДАЮТЬ АНГЛІЙСЬКО-ЮГОСЛАВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР.

Лондон, 21 вересня. — Після кількамісячних переговорів, вчора тут повідомлено, що вже в найблищому часі мав би бути підписаний довгореченцевий британсько-гославський договір, який передбачує теж поважні англійські кредити, що мали б виносити поверх 22 мільйони долярів. Цей договір був би черговим великим арґументом в теперішній югославсько-совєтській крізі.

МОЖЛИВІСТЬ СКЛИКАННЯ ПАРЛЯМЕНТУ В СПРАВІ ДЕВАЛЬВАЦІЇ ФУНТА.

Лондон, 21 вересня. — Завтра тут має відбутися засідання британського уряду, на якому в подробицях буде обговорена девальвація фунта та її наслідки. Рівночасно заповідається можливість, що уряд прийме виклик опозиції та скличе надзвичайну сесію парляменту, на якій були б обговорені за вияснені всі ці проблеми.

АДЕНАУЕР СТВОРИВ УРЯД НІМЕЧЧИНИ.

Бонн, Німеччина, 21 вересня. — Канцлер новоствореної західно-німецької федеративної республіки предложив вчора парляментові листу 13 міністрів створеного ним уряду та остерігав, що в світі так довго не буде миру, як довго Німеччина не буде об'єднана та як довго Совєти вестимуть там свою підривну політику. Уряд має коаліційний характер та складається з вісьмох християнських демократів, трьох вільних демократів і двох членів німецької партії. Соціялісти залишаються в опозиції.

ЧІЯНҐ ЗАКЛИКАЄ ДО БОРОТЬБИ НА ЖИТТЯ АБО СМЕРТЬ.

Кантон, Китай, 21 вересня.— Маршал Чіянґ Кай-шек видав заклик до всіх китайців, взиваючи їх до „боротьби на життя або смерть" проти большевизму.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346. JERSEY CITY 3, N. J.

РАДИКАЛЬНИЙ ЛІК

В цілому світі далі роздумують, які наслідки матиме девальвація англійського фунта стерлінгів. Що ті наслідки далекосяжні, пізнати хочби по тій події, що як тільки британський уряд проголосив девальвацію фунта, 18 держав теж обнизило вартість своєї валюти. Це теж вияснює, що тут мається до діла з обдуманою акцією, завчасу підготованою.

Про девальвацію англійського фунта писали економічні знавці вже від місяців як таке, що необхідне. Тому, як тільки в Лондоні її урядово проголошено, міжнародні фінансові експерти назвали цю подію „новою ерою акції економічної відбудови Европи". Чи так дійсно буде, покаже щойно будучність. Але навіть найбільші песимісти погоджуються, що за цей радикальний крок таки треба було взятись та що він буде бодай тимчасовим ліком на різні економічні недуги цілого ряду країн, що досі були здані на ласку Злучених Держав. Без американської фінансової підтримки вони були б уже давно впали жертвою сталінських пятих колон.

Девальвацію фунта та іншої валюти треба вважати болючою операцією, але конечне потрібною для уздоровлення фінансового та економічного положення багатьох країн, що находяться в сфері впливів американського доляра та британського фунта. Ця девальвація матиме чималий вплив теж і на господарське життя Злучених Держав. Дехто навіть тим поважно стурбований, бо ж американський ринок готов тепер бути завалений різними чужинними товарами, головно з Англії, ціна яких буде дешевша від таких самих товарів, випродукованих в Америці. Це може, хай і хвилево, підкопати американську промисловість і спричинити застій, а в дальшу чергу безробіття. Як до цього додати ще страйкові загрози, то треба признати, що ці побоювання не без причини.

З другого боку треба брати під увагу, що ціна на американські товари в Европі була відносно низька, бо доляр був дешевий. Тепер ця штучно вдержувана дешевість зникне, а наступить правдива вартість, що причиниться до уздоровлення торговельних зносин. Як в Европі підніметься продукція і европейські країни зможуть ввозити на більші розміри свої товари до Злучених Держав і тут їх збувати за доляри, то тим самим вони матимуть змогу сплачувати долярами свої довги Америці, або бодай вивязуватись з тих зобовязань, що щойно наступлять. Іншими словами щойно тепер буде можливий між Злученими Державами і країнами, що перевели давальвацію, нормальний бизнес. Таким чином світова торгівля ввійшла б на природній шлях.

Девальвація побільшить теж матеріяльні трудноці тих країн, що взялись за такий радикальний спосіб рятунку. Особливо відчує це населення Англії, яка мусить спроваджувати з чужих країн продукти найконечнішої потреби, як от муку з Канади та Злучених Держав, мясо з Арґентини і т.п. Як хліб дорожіє, то це удар в найбіднішу верству населення. Це знов, як знаємо зараз використовує комуністична пропаганда в демагогічний спосіб, щоб ширити хаос і невдоволення, підготовляючи ось так легкий ґрунт для комуністичних переворотів. Таких комуністичних акцій треба теж і тепер надіятись. В Англії, як звідомляють, комуністи вже навіть розпочали нову підривну роботу, користуючись девальвацією та зростом дорожнечі. Те саме грозить тепер теж й іншим країнам, що переводять девальвацію й їм треба на неї звертати особливу увагу.

Американсько-еспанські взаємовідносини

Перед своїм виїздом до Европи для студій над іміграційною проблемою сенатор Пат МкКарран з Невади ніби нехотячи сказав, що він вступить до Еспанії, Португалії й сусідних країн, щоб розвідати, що там думають про навязання дипломатичних взаємин між Злученими Державами й Еспанією.

Сенатор МкКарран звісний з того, що є автором законопроєкту про позичку для Еспанії у висоті $50,000,000. Цю позичку вставлено в законопроект про виплату рати з Пляну Маршала, одначе адміністрація президента Трумана її зчеркнула. Тому, що Еспанія займає безкомпромісове наставлення до комуністичних режимів, поступок адміністрації викликав різні коментарі, з яких виходило б, що є потрібна перевірка дотеперішніх відносин Злучених Держав до Еспанії. Заважують тут у першу чергу військові, що хотіли б мати Еспанію у своїх оборонних плянах, звернених проти кремлівської агресії.

Сенатор МкКарран згадав Еспанію таким словом: „Еспанія завжди сплачувала свої довги, а це є щось ліпшого ніж можна завважати в багатьох країнах... Кажуть, що не треба признавати Еспанії тому, що там є фашистівський уряд. Одначе Америка признає комуністичний уряд в Росії, хоч комунізм є гірший ніж фашизм."

Поїздка сен. МкКаррана для студії еспанських відносин наступила зараз по відвідинах американської фльотилі до північно-західного побережжя Еспанії під командою адмірала Ричарда Л. Конолі, у якій взяли участь чотири воєнні кораблі. Вони гостювали в Еспанії від 3 до 8 вересня після маневрів на Атлантійському океані. Візиту зхарактеризовано урядово як строго „неформальну". Еспанський уряд подбав за те, щоб не класти завеликої ваги до цих відвідин і урядові органи приноровилися дуже точно до бажань уряду. Вони описували широко майже кожний крок американських офіцирів маринарки, але здержалися від редакційних коментарів у справі самої візити. Проте у політичних колах в самій Еспанії, як і серед чужоземних репрезентантів у тому краю, живо дискутують ще далі питання: „Який вплив може мати візита американської фльотилі на прилюдну опінію світу саме перед зібранням Асамблеї Обєднаних Держав 20 вересня в Ню Йорку? Чи Західні держави змякнуть у своїм опорі проти прийняття Еспанії до Обєднаних Держав, чи може підтримуватимуть дальше протест комуністичної Польщі проти її допущення в члени О. Д.?

Пересічний еспанець не думає такими категоріями. Він знає тільки, що Злучені Держави Америки вислали свої кораблі до його країни в гості, а це само вже насторожує кожного прислухуватися до шептів про важливість Еспанії на випадок якоїсь метушні на Балкані.

Америка, як і Великобританія, дуже потребують Середземного моря для охорони не тільки Греції й Туреччини, але й можливо й Югославії, перед зазіханням країн Комінтерну. Доступу до Середземного моря боронить не тільки самий Ґібральтар, але й недалеке еспанське запілля. Америка має велику ставку у приєднанні Еспанії для оборонних плянів Західних Держав проти ненаситного комуністичного молоха.

Микола Очерет.

НЕПОВТОРНА ПІСНЯ

У вільну канадійську землю, дня 22 вересня 1944 року, ліг навіки спочивати український боян, геніяльний дириґент і композитор **Олександер Антонович Кошиць.** Ось уже п'ять років минуло з того часу, а ми ще й досі не можемо помиритись з тою втратою і думка мимоволі вертається до тих часів, коли жив і творив Олександер Антонович, коли ми переживали найщасливіші хвилини нашого тяжкого життя, слухаючи пісні нашої любої Батьківщини. Нам таки пощастило, бо ми чули пісню, яка була так проспівана, що самі виконавці не змогли її другий раз повторити. Трапилась така подія майже сорок років тому на виступі хору студентів Університету Св. Володимира, яким кермував Олександер Антонович. Коло роялю того вечера сидів сам Микола Віталієвич Лисенко. Ось хор на естраді і Олександер Антонович дав знак Миколі Віталієвичу... Акорд, мент павзи і понеслись перші слова:

„Було колись — в Україні..."
Злажено, наче орган, звучить хор і впевнено малює музичну картину.

„Ревіли гармати!"
Бурею проносяться останні слова по залі і в тон хорові, кількаразово зміцнивши звук, відповідають струни рояля під пальцями Миколи Віталієвича. Але дириґенту мало лише сили звуку, він вимагає його краси і рішучим жестом добуває бажане:

„Було колись — запорожці
„Вміли панувати!"
Хор разом з окомпаніятором дають такий різнобарвний звук, такий гармонійно-чудовий, що він своєю красою мимоволі сковує всю увагу слухочів.

„Панували, добували
„І славу, і волю — ..."
Розгортається далі музична картина і, чутливо вслухуючись, автор своїм акомпаніяментом наче стверджує правильність виконання його твору. Дириґент же підносить до рота пальці обох рук, стуленя долонями, і хор, стишивши звук, майже проказав:

„Минулося..."
тай замовк. І наче хтось по-за стінами почав знову співати:

„...Осталися..."
то перші тенори почали виспівувати віковічну журбу українського народу за волю.

„Могили по полю!"
тихо, зажурено закінчив весь хор думку перших тенорів.

„Високії ті могили,..."
зникають стіни, вже стелиться навкруги той родючий, багатий степ, що нема йому кінця й краю і скрізь по ньому, куди тільки око гляне, — „ті могили"

„Де лягло спочити..."
урочисто, наче Реквієм по тим невідомим героям, несуться ці слова до залі:

„Козацькеє біле тіло,..."
Скільки їх тут спочиває? Скільки крови найкращих синів нашої землі пролилось тут? Це ж вони своїм життям боронили волю, боронили свою честь, боронили свою батьківщину...

„В китайку повите."
Єдину нагороду одержали вони від обкраденої, скривдженої, розшматованої, обдертої і такої дорогої, любої батьківщини, — це ту козачу китайку, що пофарбована в червоний колір їх же власною кров'ю. І цю нагороду, як найбільшу, найдорожчу святиню вони забрали з собою в домовину, щоб з нею стати на Страшному Суді перед самим Богом.

„Високії ті могили..."
Хиляться, хиляться голови слухачів, низько, низько, аж на самі груди... Де ж тая воля? Скрізь панують чужинці, скрізь, скрізь позасідали і всім керують росіяни, хозяйнуючи на Вкраїні, як у своїй колонії... Чи хоть одна є школа де б учили українською мовою... То ж тільки тут, в оцій залі почуєте ви рідну мову, а вийдете на вулицю... Хіба це воля? Хіба так повинно бути на нашій, на своїй землі?

„Чорніють, як гори,..."
А чи сниться вам, любі слухачі, та „воля", що пануватиме на батьківщині за сорок років?

„Та про волю нишком
в полі..."
Вам і в мріях не ввижається, що за сорок років за оте „нишком" та ще в „полі" завдадуть таких тортур, що смерть здаватиметься щастям!

„З вітрами говорять."
Стискаються груди, обливається серце кровю... стільки жертв, стільки втрат і все намарно! Старанно нищиться все, що свідчить про славне минуле... А як же з могилами? Чому їх не знищите? Чому не зрівняєте з землею? Тож:

„Свідок слави дідівщини..."
Багато їх, не сила винищити! І стоятимуть ті могили, ті мертві найживучіші свідки минулої слави та весь час, доки буде існувати земля, нагадуватимуть людям про волю, нагадуватимуть живим про їх борг перед тими, що вкриті червоною китайкою, про обов'язок перед батьківщиною...

„З вітром ромовляє..."
І ніхто, ніякі гнобителі не заборонять слухати ті розмови українському людові! Бо ж немає тої сили, що змогла б заборонити прислухатись до свого серця, доки в грудях воно б'ється! Безсилі тут всілякі напасники, хоть і творять вони українському народові таке життя, що кріпаки та невільники-мурини здаються вільними громадянами. То нічого, що

„Внук косу несе в росу,..."
йдучи він слухає тую розмову, він чує, знає й розуміє її і, не маючи сили втриматись, —

„За ними співає!"
Наче протест проти тої скрути, проти тої безнадійности, що оточила наш люд з усіх боків, несуться з естради бадьорі про те, як в Україні:

„Було колись добре жити..."
Мрійно, тихо й довірчо співають молоді голоси, наче бачучи цю казку вже здійсненою.

„В нашій Україні..."
А диреґент, майже непомітними жестами, що їх розуміють лише хористи, заставляє ще ніжніше, ще сердечніше співати про ту мрію, що так реально стоїть у кожного перед очима.

Хор закінчив першу частину поеми. Мертва тиша напруженої уваги ствердила, що свій настрій хор, дириґент і акомпаніятор передали слухачам, мета була досягнута. Стояла така тиша в залі, що чути було, як піднялась рука дириґента і подала знак першим тенорам починати другу частину поеми.

„Чорна хмара з-за лиману..."
високим, легким, прозорим, наче серпанок, звуком почали перші тенори. Але тут сталось те, чого ніколи не траплялось з цим хором. Перші тенори, захопившись гарно виконаною, дуже трудною для інтерпретації, першою частиною поеми і співаючи без супроводу рояля, як покладено на ноти композитором, втеряли контролю і підвищили на цілий тон. Це було так несподівано, що Олександер Антонович тільки глянув у бік Миколи Віталієвича й став, обпершись одною рукою на пульт. А хор співав далі... До перших тенорів приєднались другі і разом з ними далі розгортали музичну картину, співаючи на тон вище.

„Небо, сонце криє;..."
Наблизивсь критичний момент: разом з басами вступає й рояль. Та коли басам легко почати на тон вище, то це неможливо зробити акомпаніятору, — його інструмент не перестроїться сам на тон вище! Олександер Антонович стрепенувсь: треба було рятувати становище! Глянувши у вічі Миколі Віталієвичу він дав йому знак мовчати, а сам широким жестом показав вступ басам.

„Синє море звірюкою..."
Мов хвиля, розкотилась пісня по залі. І зміцнюючи цю хвилю, розкотилось море звуків під пальцями Миколи Віталієвича!

„То стогне. то виє!"
Співав хор далі, а Олександер Антонович стояв і слухав гри акомпаніятора. Так, він не помиливсь: акомпаніятор грав в тон хорові. Вмить все зникло: хор, естрада, слухачі, все перестало існувати для Олександра Антоновича, — він весь був там, коло акомпаніятора. То ж на очах творилося чудо: Микола Віталієвич дивився у ноти, того ж менту думкою робив транскрипцію і вів далі акомпаніямент з цієї неписаної партитури. Хор зрозумів захоплення двох творців і вів далі пісню за акомпаніяментом.

„Дніпра гирло затопило."
Тут Олександер Антонович зовсім повернувсь до Миколи Віталієвича і побачив лукаву усмішку з-під сивого вуса. Це спасло виступ, бо Олександер Антонович раптом повернувся до хору. Він бачив чудо — тепер він мусить здобути перемогу! І співаки побачили перед собою нову людину, очі якої вже сяяли перемогою. Це знову зв'язало дириґента з хором незримими міцними нитками і, коли Олександер Антонович показав вступ другим тенорам, зовсім по інакшому прозвучали їхні голоси.

„А ну-те, хлоп'ята,..."
Впевнено, повним твердої волі голосом звали курінні отамани своїх хлоп'ять на захист віри, волі, батьківщини, своєї чести і своєї людської гідности від зазіхань ворогів. Та не вдалось курінним досказати свою думку... Нестримним потоком вірвались в початок голоси перших тенорів, які враз підхопили цей заклик.

„А нуте, хлоп'ята,..."
То вся січова молодь озвалась на заклик своїх найближчих! Тож якраз з ними вони гнали татарву, били ляхів, перемогали турків і захищались від москаля... З ними скрізь, з ними хоть до чорта в зуби... Наче заохочуючи молодь на героїчні вчинки, несуть наказ вступаючі баритони:

„На байдаки! Море грає,
ходім..."
А чи потрібний цей похід і то якраз зараз? Виходить кошовий разом з старими січовими дідами, що посивіли в походах. Ухмиляючись, дивляться вони на завзяття молоді і, не кваплючись, промовляють разом з басами:

„Ходім погуляти!"
Лише великий творець новітньої української музики, що сидів за роялем, міг в короткому музикальному реченні передати той міцний фундамент, на якому держалось січове товариство! Від наймолодшого січовика, що оце перший раз сідає у байдак, нагадувало латану старцеву сорочку, — всі вони знали чого хочуть, куди й чому вони йдуть. Всі вони разом вирішували на Раді і тим зробили товариську постанову — законом! Тому й наказ дається за цією круговою порукою: не „йдіть...", а „ходім..." всі, разом! І цю задуму автора так ясно, так виразно міг передати лише Олександер Антонович, маючи в своєму розпорядженні такий інтелектуально розвинений хор. І наче стверджуючи розуміння задуму свого дириґента, хор, захоплений творчим поривом, вів далі:

„Висипали запорожці,..."
Вільно, на повні груди, без жадної напруги співав хор. І так же легко, незмушено, слухаючи лише свою творчу інтуіцію, вів їх дириґент.

„Лиман човни вкрили."
Цементуючи це творче захоплення та стверджуючи правдивість шляху, що ним дириґент вів хор, Автор - акомпаніятор

(Докінчення на стор. 4-тій)

К. ПЕТРУС

СОВЄТСЬКІ АРЕШТАНТИ

...ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОБДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАҐАНДОЮ.

119)

Мешканці Москви добре знали, що означає слово Лефортове. Деяким слідчий казав:

— Ну, що ж, коли ви, громадянине, не признаєтесь, доведеться послати вас у Лефортове.

Туди потрапляло багато, але звідти — одиниці.

Одного ув'язненого вивезли з тюрми уночі, посадили в авто і повезли на... цвинтар. Біля воріт цвинтаря авто зупинилося і чекісти почали прощось шепотітися. Пройшло кілька страшних хвилин. Потім авто завернули назад і привезли його знову до в'язниці. Наступного дня його викликали до слідчого.

Тремтячою рукою нещасний підписав на себе убивчий матеріял. Слідчий ледве помітно посміхався. Потім він сказав йому:

— Правда, що цвинтар страшніший ніж ув'язнення? От так би давно і сказав, а то став воловодитись.

Одного агронома тортурували безсонням. На портязі кількох діб йому не давали спати. На третю ніч аґроном впав у забуття. Його обливали холодною водою, давали нюхати нашатир, лоскотали в носі, але катований не очунював. Нарешті його розбудили стусанами в бік та підборіддя. Аґроном схопив ручку, підписав поданий йому протокол і знову впав у забуття. До камери привели його під руки сплячого... Він скидався на мерця.

Одного інтеліґента били валянком із вкладеною туди 5 кілограмовою гирею. Били його в районі нирок та живіт. З 10 роками він пожив у таборі всього рік і відійшов до прабатьків.

Коли мене обвинувачували у антисоветських розмовах та настроях, я сказав своєму слідчому:

— В такому разі вам доведеться арештувати майже всіх громадян СССР, бо вони думають і настроєні так, як і я. Як що ви, закривши очі, спустите свою руку на будьяку вулицю будьякого міста СССР і візьмете будьякий десяток перших ліпших громадян і запитаєте їх, вони скажуть вам те ж що і я.

— Так, — відповів мені слідчий, — це правда але вони мовчать, а ви тріпаєте язиком.

Така була відповідь представника ГПУ. І така логіка чичерінського запитання: „Якщо ви за советської влади не були арештовані, то чому?"

ЙОСИПИ — ВІДГАДУВАЧІ СНІВ

Майже в кожній тюремній камері був свій Йосип — відгадувач снів. В наслідок певного психічного напруження, більшість ув'язнених бачила якінебудь сни і, відповідно до значення їх, кожний намагався визначити своє сучасне і вгадати майбутнє.

Навіть люди, які ніколи ніяких снів не бачили (а якщо деякі з них і бачили, то не надавали їм ніякого значення), потрапивши в ув'язнення, починали бачити сни, вірити їм і, за допомогою таких Йосипів, прагнули їх розшифрувати. Особливо великої ваги надавали снам перед одержанням терміну через суд чи адміністративним порядком, через НКВД, в смертних камерах та ізоляторах, і перед закінчення терміну ув'язнення. Можна було б написати цілу книгу про віщі сни, розказані в місцях ув'язнення та про всякі прикмети, яким в'язні надають того чи іншого значення.

Індійські йоги й европейські окультисти запевняють, що довжина волокон нервової системи людини дорівнює... 50 тисячам кілометрів... і що нервова система, зіткана з цих найтонших ниток, являє собою могутню електро-магнетичну станцію світу, яка може не тільки приймати на різних хвилях ідеограми, а й передавати їх в астральноментальний простір. Душевно, а особливо духово розвинуті особи, за певних умов, можуть цією „станцією" користуватися не тільки в сні, а й наяву, пири чому функції „станції" можуть поширюватись як на область ясновидіння, так і на область яснослухання. Таким чином, згідно з ученням йогизму, все, що вже існувало в світі чи існує, хоча б навіть у вигляді ідей і мислеобразів, може бути нами прийняте в чистому чи зашифрованому вигляді, в сні, чи наяву, а також передане іншим. Треба тільки, щоб „довжина хвилі", на якій у дану мить наша свідомість працює, відповідала такій же „хвилі" іншої людини.

Але ця теорія не пояснює і не може пояснити таких явищ, де ролю грає не сомнамбулічний контакт двох індивідів: передача думок на віддаль, а інша сила, яка заносить дух людський в область майбутнього, де він бачить те, чого ще ніде нема — ні в астральному, ні в ментальному світі.

Всі ці явища знаходять повне пояснення в ученні християнської релігії.

І в Старому, і в Новому Заповітах у багатьох випадках Господь Бог відкриває Свою волю і наступні події в сні чи в сновищах не тільки вибраним рабам Своїм, а й звичайним смертним, навіть поганам.

У книзі Буття ми знаходимо таких випадків вісім: глави 28, 12; 31 — 11-13; 31 — 24; 37 — 5-10; 40 — 5-28; 41 — 1-28; 41 — 22-37; 46 — 2-4.

В книзі Чисел два випадки: глави 12 — 6; 13 — 1-5.

В 3-й книзі Царств один випадок: глава 3 — 5-15.

В книзі Йова один випадок: глава 33 — 14-18.

В книзі Даниїла три випадки: глава 2 — цілком; 4 — 1-24; 7 — 1-28.

В книзі пророка Йоіля один випадок: глава 2 — 28-32.

В книгах Нового Заповіту також маємо кілька випадків, коли Господь Бог через сновидців відкриває людям Свою волю і веління.

В евангеллі від Матвія, в 2-й главі, стихи 12, 13 і 22 і в 27-й главі, стих 19-й.

ВСІ НАШІ СИЛИ НА РЯТУНОК НАШИХ РІДНИХ БРАТІВ І СЕСТЕР З ЕВРОПИ!

Ніхто не сміє відмовититися від цего людського і християнського обов'язку!

З. У. А. Д. КОМІТЕТ ПРОГОЛОШУЄ РІШАЛЬНУ КАМПАНІЮ ДЛЯ ДОПОМОГИ В ПЕРЕСЕЛЕНЧІЙ АКЦІЇ

КВОТИ

ПРИМІЩЕНЬ ДЛЯ НОВИХ ІМІГРАНТІВ ТА ФОНДІВ НА ЇХ СПРОВАДЖЕННЯ, ЩО ЇХ ПОВИННІ ВИКОНАТИ ПООДИНОКІ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ

Громада	приміщення родин	фонди $:
CALIFORNIA		
Hollywood	5	200
Los Angeles	5	200
CONNECTICUT		
Ansonia	5	1,000
Bridgeport	5	1,000
Bristol	5	500
Danbury	5	500
Glastonbury	2	500
Hartford	5	2,000
Milford	2	500
New Britain	5	1,000
New Haven	5	2,000
Stamford	5	1,000
Thomaston	2	500
Willimantic	5	1,000
DELAWARE		
Wilmington	5	1,000
FLORIDA		
Miami	5	1,000
ILLINOIS		
Chicago	100	20,000
East St. Louis	10	2,000
Pullman	10	2,000
West Hammond	5	1,000
INDIANA		
Gary	5	1,000
Hammond	5	1,000
MASACHUSETTS		
Amherst	2	500
Boston	10	2,000
Deerfield	2	500
Fall River	5	1,000
Holyoke	2	500
Lowell	2	500
Springfield	2	500
Worceter	2	500
MICHIGAN		
Detroit	50	20,000
Hamtramck	50	1,000
Grand Rapids	10	1,000
Saginaw	5	1,000
MINNESOTA		
Minneapolis	25	5,000
MISSOURI		
St. Louis	10	2,000
NEW HAMPSHIRE		
Manchester	5	1,000
Pittsfield	2	500
Plymouth	3	500
Salem	2	500
NEW JERSEY		
Bayonne	5	1,000
Camden	5	1,000
Carteret	5	1,000
Clifton	4	1,000
Elizabeth	5	3,000
Jersey City	20	10,000
Manville	5	1,000
Millville	5	1,000
Newark	15	10,000
New Brunswick	3	1,000
Passaic	5	1,000
Paterson	5	1,000
Perth Amboy	5	1,000
Trenton	5	2,000
Vineland	3	1,000
NEW YORK		
New York	40	20,000
Albany	5	1,000
Amsterdam	5	1,000
Auburn	5	1,000
Binghamton	5	1,000
Broadalbin	2	500
Buffalo	10	5,000
Cohoes	5	1,000
Elmira	5	1,000
Herkimer	5	1,000
Hudson	5	1,000
Jamaica	5	1,000
Ithaca	5	1,000
Little Falls	3	500
Manchester	5	1,000
Olean	5	1,000
Ramey	10	5,000
Rochester	10	5,000
Schenectedy	5	1,000
Syracuse	10	5,000
Troy	5	1,000
Utica (Rome)	5	1,000
Waterwliet	5	1,000
Yonkers	10	5,000

АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ!

Після п'ятьох років інтензивної допомогово-рятункової акції, веденої створеним і вибраним Вами Злученим Українським Американським Допомоговом Комітетом, ця акція увійшла тепер в свою рішальну стадію. Якщо Ви, що в цю акцію вже вложили стільки труду і чимало гроша, зробите ще це останнє зусилля, тоді ця акція буде завершена небувалим досі в історії нашої громади успіхом та навіки залишиться найкращим, бо живим пам'ятником Вашої громадської свідомости, Вашої жертвенности, Вашого труду та Вашого благородного серця і Вашої великої душі. Якщо ми цього не виконаємо, ми готові стягнути на себе зневагу історії і наших власних дітей, що прогаяли одноразову в нашій історії нагоду та не дійшли до мети, хоча були уже так близько до неї.

Свідомі цеї історичної відповідальности, представники нашого громадянства та наших центральних організацій, зібрані на окремих наглих громадських нарадах дня 27-го серпня у Филаделфії, рішили, що єдиним виходом з цеї крізи, в яку увійшла наша рятунково-переселенча акція, може бути масова участь і допомога в ній всього нашого громадянства, всіх центральних і місцевих організацій, всіх парафій, всіх церковних і народних домів та кожного громадянина зокрема. Зі свого боку вони заповіли повну піддержку цеї акції та використання для неї своїх організаційних апаратів.

Рівночасно з цею постановою зарекомендовано Екзекутиві ЗУАДКомітету розробити конкретний плян такої наглої допомогової акції. Идеться насамперед про розміщення відповідної кількости родин нових імігрантів по наших громадах та збірку найнеобхідніших фондів на покриття коштів, зв'язаних з їх приїздом. Згадані наглі громадські наради доручили Екзекутиві ЗУАДКомітету призначити кожній українській громаді відповідну квоту щодо кількости родин нових імігрантів, яких ця громада повинна прийняти і ними заопікуватнся, та щодо висоти фондів, які вона на цілі переселенчої акції повинна зібрати. Це не тільки вможливить Комітетові завершити переселенчу акцію та вирятувати ще багато тисяч наших братів і сестер з недолі европейського скитання, але теж підсилить кожну нашу громаду свіжими силами в її громадській роботі.

Сьогодні проголошуємо ці квоти. Кожна названа громада повинна вважати своїм обов'язком їх виконати і перевиконати. Конкретним здійсненням цего пляну повинні зайнятись місцеві існуючі Об'єднані Комітети, або спеціяльно для цеї цілі створені, до яких увійшли б представники всіх місцевих організацій. Зокрема було б побажане, щоби цею справою зайнялись Всч. оо. пароха та місцеві народні і церковні доми. Де немає можности відразу підшукати відповідне приміщення для призначених поодиноким громадам родин, було б добре створити такі перехідні пункти в народних чи церковних домах, як це вже в багатьох громадах (Филаделфія, Шикаґо та інші) практикується. Важливе, щоби ці квоти виконати негайно, бо тепер кожного тижня приїжджає транспортами з Европи приблизно по 1,000 українців. Кожна громада мусить бути готова прийняти призначену їй кількість родин. Є дуже побажане, щоби кожна громада негайно подала канцелярії ЗУАДКомітету адресу відповідальної за цю наглу акцію інституції, особи чи осіб, куди Комітет міг би звертатися.

Щодо збірки фондів, її необхідно перевести з такою самою наглячістю як приміщення родин нових імігрантів. Місцеві переселенчі осередки і ті організації, які переводитимуть акцію, можуть робити це за окремими листами, а дальше, влаштувати наглі громадські збори і віча, зібрати відповідні суми від місцевих організацій, встановляючи собі ще місцеві квоти, як теж влаштовувати наглі інші імпрези, дохід з яких був призначений на цю наглу рятункову акцію.

Якнайтіснішу співпрацю, а як потрібно то й ініціятиву в цій наглій акції повинні виявити влаштовані вже в поодиноких громадах нові імігранти. Їхні вчорашні товариші недолі зі скитальчих таборів в Европі очікують від них цего насамперед. Крім того, в акцію збірки необхідних фондів включено теж зворот виданих на них коштів від нових імігрантів, що вже влаштувалися. Від цего свого обов'язку не повинен в цьому часі відмовитися ніоди з нових імігрантів, якщо тільки на це в бодай якій мірі дозволяють його обставини. Ці гроші потрібні на рятунок інших.

Було б побажане, щоби в тягу цеї наглої акції кожна громада влаштувала в себе „День Скитальця", відповідно до своїх сил та спроможностей. В цей день могли б відбутися відповідні імпрези і їх було б добре перевести під кутом максимального розуміння та співпраці нових імігрантів з місцевими громадянами та з метою рятунку тих, що ще його очікують.

З огляду на наглячість справи, ціла акція повинна бути переведена і завершена протягом найближчих двох-трьох тижнів. Про виелідн кампанії прохається повідомляти канцелярію ЗУАДКомітету, як теж подавати дописи до нашої преси.

Американські Українці! Це є дванадцята година найбільшої і найбільш сміливої акції, яку нам будьколи доводилося переводити. В цій акції на нас тепер будуть звернені очі не тільки цих наших братів, життя або загибіль яких від неї залежить, але й всього українського загалу. Нас спостерігатиме в цій акції теж ввесь культурний світ і за нею слідкуватимуть теж наші вороги. Докажімо, що ще не вмерла наша сила і воля, докажімо, що ми справді козацького роду, виправдаймо горду назву Американських Українців!

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
P.O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

КВОТИ

Громада	приміщення родин	фонди $:
OHIO		
Akron	10	2,000
Campbell	5	1,000
Canton	5	1,000
Cincinnati	5	1,000
Cleveland	20	10,000
Dayton	5	1,000
Lorain	5	1,000
Lakewood	5	1,000
Latrope	5	1,000
Mansfield	5	1,000
Rossford	5	1,000
Toledo	5	1,000
Yorksville	5	1,000
Youngstown	10	2,000
Zanesville	5	1,000
PENNSYLVANIA		
Philadelphia	40	20,000
Allentown	10	2,000
Alliquipa	2	500
Altoona	2	500
Ambridge	10	5,000
Bethlehem	5	1,000
Berwick	2	500
Bridgeport	5	1,000
Bristol	5	1,000
Butler	2	500
Centralia	3	500
Chester	10	5,000
Coatesville	2	1,000
Easton	5	1,000
Lancaster	5	1,000
Lamarte	2	500
Lyndore	3	1,000
McAdoo	5	1,000
Minersville	2	500
Monessen	5	1,000
New Kensington	3	500
Northampton	5	1,000
Oil City	2	500
Olyphant	5	1,000
Palmerton	5	1,000
Phoenixville	3	500
Pittsburgh	40	15,000
Pottstown	5	1,000
Reading	5	500
Scranton	10	5,000
Shamokin	5	2,000
Sykesville	2	500
St, Clair	3	500
Taylor	2	500
Titusville	2	500
Towanda	2	1,000
Troy	2	500
Wilkes-Barre	5	1,000
RHODE ISLAND		
Providence	5	1,000
Woonsocket	5	1,000
WISCONSIN		
Milwaukee	10	2,000

Квота приміщень і фондів по стейтам:

California	10	4,000
Connecticut	51	11,000
Delaware	5	1,000
Florida	5	1,000
Illinois	125	25,000
Indiana	10	2,000
Massachusetts	27	6,000
Michigan	115	22,000
Minnesota	25	5,000
Missouri	10	2,000
New Hempshire	11	2,500
New Jersey	95	36,000
New York	170	38,000
Ohio	100	26,000
Pennsylvania	231	77,000
Rhode Island	10	2,000
Wisconsin	10	2,000
Разом родин	1,010	$263,000
Сподіваний зворот боргів і позичок від нов. імігр.		$140,000
Разом		$400,000

Це загальний плян наглої кампанії в теперішній рішальній стадії рятунково-переселенчої акції. Він ще далеко не охоплює всіх громад, але їх не звільнює від спільного обов'язку і зі свого боку по своїм силам і спроможності до цеї кампанії причинитися. Головне поспіх, бо від нього залежатиме загальний успіх.

ЛЕЙТЕНАНТ РОМАН КИРЧІВ ПОГИБ НА АЛАСЦІ

Джерзі Сити, Н. Дж. — Місцева американська преса повідомила про смерть Романа К. Кирчова, сина Теодора й Марії

Лейтенант Роман К. Кирчів

Кирчів, а внука Константина Кирчова, колишнього предсідника У. Н. Союзу. Небіжчик був лейтенантом в американських повітряних силах, що тепер перебувають на Аласці. Він покінчив метеорологічну школу для офіцерів в повітряній базі Чанут, у стейті Ілиной і як метеороліст був висланий на Аласку, хоч уже відбув службу під час світової війни. Лейтенант Кирчів згинув підчас аеропляновового припадку. Заки вступив до військової служби він ходив до Дикінсон Гайскул і Технологічного Інституту. Покійний був членом Тов. Українського Клюбу Поступового, від. 70 У. Н. Союзу.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

СТ. ПОЛ. МИНН.

Нові імігранти при праці.

Упродовж останніх двох років прибуло сюди значне число українських імігрантів з европейської скитальщини. Вони поселилися в Міннеаполис і Ст. Пол і приєдналися до місцевих українських церков. Ті, що належать до української православної церкви відновили аматорський кружок, який кількома наворотами минулої зими давав театральні представлення. Вони теж причинилися до розбудження самого хору, який виступає не тільки в церкві, але й бере участь в народних імпрезах. Його дириґентом є новий імігрант Д. Петрівський. Хор під його орудою співає так гарно, що мимохіть душа підноситься до Всевишнього з мольбою за справедливість для українського многострадального народу.

На Великдень продавано писанки, дохід з яких призначено на скитальників, а після Великодня наша ціла громада брала участь в Нейшенс Фестівалю, у якому виступив наш хор з танцюристами. Була там уставлена українська хата з українським печивом і кіоск з гарними мистецькими виробами.

Ми взяли теж участь в так званій Сентеніел Перейд, де тисячі людей прислухувалися українським церковним пісням, якими започатковано параду.

У неділю, 28 серпня, відбувся концерт з рамені переселенчого комітету, дохід з якого був призначений на поміч новоприбуваючим. Хор співав прегарно, бо був посилений новими голосами. Були декламації, а теж добре вдалі сольоспіви так, що солісток навертано по два рази. Піяніст достроївся теж знаменито, промови були пристосовані до хвилини і з того вийшла знаменита цілість.

Щоб Україна стала вільною, на це треба безупинної праці усіх українців, а не тільки одиниць. Хто це розуміє, такий підтримує усі наші змагання та ці імпрези, що поширяють добре імя України.

К. Качмарова.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Подаю до відома всім цим урядникам і членам Союзових відділів, які співпрацюють зі мною в організаційних справах, що моя нова і тепер вже постійна адреса є:

A. MALANCHUK,
16 Irving St., New Haven, Conn.

Тому прошу звертатись до мене в організаційних справах У. Н. Союзу на подану тут адресу.

А. Маланчук,
організатор У. Н. Союзу.

НЕПОВТОРНА ПІСНЯ

(Докінчення зі стор. 2-гої)

весь час ширить, зміцнює звуки і, довівши їх до фортіссімо, раптом тоне в могутньому взриві нового звуку голосів:

„Грай же море! — заспівали,..."

Хористи пісню єдности та згоди січовиків, що пливуть виконувати свою постанову-закон. Навіть море підкорилось чуду єдности й розворушилось гідне, — не може воно лишатись байдужим до своїх найдорожчих, мусить їм допомогти!

„Запінились хвилі."

Хор кінчив, але акомпаніятор грав далі. Бурхлива стихія моря грала в звуках, що неслись, переливаючись, у залю з-під пальців Миколи Віталієвича. Ніде, ні в яких виданнях цього твору не записано тої мелодії, що тут гралась. Це була імпровізація, що дорисовувала і строфи поеми, які випали з музичній картині. Слухав хор, слухав дирігент, слухали присутні цю натхненну імпровізацію, а Автор її акорд за акордом наближав мелодію до старої тональности і закінчивши її лагідним акордом заставив соліста почати далі в нормальному тоні.

„Не в Синопу, отамани,..."

Весело зазвучав голос соліста, що співав у злученому ним тоні. Він передавав конкретний плян походу накреслений проводарем у його думках. Та широта і сміливість задуму заставила завагатись навіть цього досвідченого отамана: чи по силам той плян, чи виконаємо задум? І соліст блискуче виявив це, закінчуючи речення не такими твердими й рівними нотами, наче шукаючи підтримки у своїх полковників.

„Панове-молодці..."

Полковники розуміють вагання свого отамана, тому радісно підтримують його, приєднуючи свої голоси до отаманового. То два баси вилились в мелодію соліста, створивши могутнє басове тріо.

„А у Царград до султана..."

Ось куди скеровує отаман товариство, ось чому він завагався? В саме осине гніздо ідуть братчики, щоб раз назавжди відбити ворогові охоту лізти грабувати Україну.

„Поїдемо в гості!"

Дружно, упевнено кінчає наказ тріо басів, який був покритий могутнім виявом згоди всього товариства.

„Добре, батьку отамане!"

Більш ніж півтори сотні голосів, на всю міць своїх легень, відповіло згодою. Звук покотився, ударивсь об стіни, вернувсь назад, — та зустрівши нову звукову хвилю, закрутивсь у залі... Сам хор, замилувавшись з тої могутности, констатує словами поета:

„Кругом заревіло..."

Крила виросли за плечима у отамана, коли він почув цю стихійну згоду! То ж будуть довго пам'ятати вороги своїх гостей, не швидко наважуться вони щось вчинити після такого гостювання!

„Спасибі вам!"

Але чому стримано, задумливо співає ці два слова соліст? То ж знову зароїлись думки в голові отамана: тяжке завдання і треба кріпко з усіх боків кожен крок обміркувати, необхідно осягнути мету і так хотілось би не втратити жодного з товариства, бо ж якого пальця не одрубай на руці все одно болить... Наче поділяючи цей настрій, хор тихим речітативом промовляє:

„Надів шапку."

Справа вирішена! Байдаки пливуть, а море... Воно ні на хвилину не дає спокою, наче підганяє козацькі чайки, щоб швидче досягнули мети.

„Знову закипіло синє море."

Каденція баритонової партії чітко малює цей вир хвиль і якраз він, оцей вир, ця повсякчасна боротьба з стихією вносить спокій в душу братчиків. Всі вони знають, що накинена ворогом боротьба є необхідна, бо годі й думати про спокій, коли ворог не спробує їхньої сили.

„...Здовж байдака
„Знову похожає
„Пан отаман,..."

Все передбачено, все обмірковано, стежить отаман за байдаками, не спускає очей з легких чайок... Все як слід! Хай же стережуться вороги, — довго вони будуть пам'ятати, як гуляв, гостюючи у них отаман Підкова Іван!

„...Та на хвилю..."

А вони гойдають байдаки, граючись перекочують їх з одної хвилі на другу: винесуть на горб тай жбурнуть у проваля, щоб знову винести на горб, — любо їм бавитись з цими чубатими своїми господарями... Так майстерно передати стихію у коротенькому кінцевому музичному реченні міг лише наш великий композитор Микола Лисенко.

„Мовчки поглядає."

Замовкає поволі хор, стихають тенори, тануть бурхливо-рокотливі звуки баритонів і наче останній подих хвиль закінчують пісню баси, повторюючи:

„... мовчки поглядає!"

Ще чути октави та відгомін того походу в звуках роялю, що під пальцями акомпаніятора ще раз повторює, послідовно затихаючи, останнє музичне речення.

Грім наповнив залю: кричали, кидали квітами, плескали долонями, тупотіли, настирливо вимагаючи повторення... Олександер Антонович глянув на Миколу Віталієвича, але той заперечливо похитав головою і піднявшись почав рішуче складати ноти... Того що проспівав хор повторити не було жадної надії, — другого разу так проспівати хор не міг.

Хор сходив з естради, йдучи до своєї кімнати. Ми вирішили будь-що попасти туди, до хорової кімнати. Там Олександер Антонович сидів у фотелі посеред кімнати і мовчав. Хористи сиділи на канапах і теж мовчали. Аж ось відчинились двері і зайшов Микола Віталієвич. Всі встали.

„Ну, хлопці! — почувсь його батьківський голос. — Багато я писав, але того, що оце ви зараз співали... Слово чести, я не писав ніколи!"

„Але ж Миколо Віталієвичу! — промовив Кошиць. — З часу свого заснування хор не мав і ніколи не буде мати такого як сьогодні акомпаніятора!"

Буря оплесків та одностайне „Слава!" на честь двох великих музик, так щиро й кріпко люблених, не дали змоги Олександру Антоновичу далі говорити.

Нові імігранти

Українці, що приїхали старанням ЗУАДКомітету кораблем „Дженерал Герсі" до Ню Йорку, дня 19-го вересня:

Бабій Павло, Євдокія, Роман, Анна; Бабухівський Іван, Марія, Василь, Лідія; Баран Володимир, Оксана; Берези Володимир, Ольга, Марія, Христина; Бойчук Петро, Анна, МиРослав, Данка; Бойсюк Михайло, Михайлина, Маріян; Брозда Ігнат, Антонія, Ольга; Хома Осип, Марія, Михайло; Цигикало Пелагія, Андрій; Чернів Олександер, Агрифіна; Чухрак Євстахій, Марія, Галина; Данилюк Михайло; Даубарас Бронислава; Дихта Степан, Лідія, Ванда; Королишин Григорій, Павлина, Мирослав; Ковальська Ніна; Ковалишин Микола, Марія, Петро; Козакаро Василь, Бронислава, Тимофій, Володимир; Крамарчун Олесь, Рома; Криворучко Микита, Клявдія, Наталія, Віктор, Людмила; Кукіль Іван, Ярослава, Богдан, Марія; Кулінченко Андрій, Марія, Віра, Григорій; Кульнич Павло, Анна, Марія; Кулиняк Євгеній; Квасниця Клявдія, Данило; Лампіка Любомир, Марія, Любомир, Віра; Лесів Анна; Майорчак Василь, Анна, Михайло, Микола; Макогон Іван, Наталія, Симон; Маковійчук Дмитро, Анна; Мальчевський Олександер, Марія, Віталій, Володимир; Малецький Олександер, Євдокія; Мартинюк Андрій; Матійців Прокіп, Анна, Татяна, Ляриса; Міненко Семен, Параска, Тома, Анна; Стельмах Зеновій; Шварман Осип, Євгенія; Шумський Степан; Звадівський Михайло, Домка, Данило; Зелінська Катерина, Осип; Бедрій Євстахій, Татяна, Орест, Аркадія, Ольга; Воднар Роман, Ольга, Юрій, Ігор, Роман, Богород, Марія; Боднарчук Корнило, Людмила; Червінський Іван, Ольга; Гнип Евстахій, Людвика, Іван, Анна; Клепач Олександер, Ольга, Микола; Крупа Михайло, Стефанія, Марія, Михайло; Махонь Олександер, Марія; Надраґа Василь, Стефанія, Уляна; Наконечна Анна; Рябуха Єфрем, Теодора; Сафтюк Василь, Анна, Віктор, Марія, Єлисавета; Самойленко Іван, Анна; Серіков Михайло, Анастазія, Людмила; Сівецький Володимир, Ольга, Володимир, Емілія, Марія; Смоляк Олександер, Олександра; Сухобенко Максим, Надія; Шиманський Нестор, Марія, Богдан, Любомир; Чередників Павло, Марія; Урдяник Андрій, Марія, Іван; Багрій Степан, Анна, Степан; Бобик Іван, Аполонія, Ірина, Маркіян; Боднар Володимир, Софія; Добростай Петро, Михайлина, Стефанія; Дрогомирецький Станислав, Марія; Федюк Степан, Ева; Галій Розалія; Гасай Михайло; Гусак Іван; Юзва Осип, Параскевія; Романишин Михайло, Анна, Ярослава, Богдан; Рудакевич Євген, Пелагія; Сімків Тарас; Монастирський Лев, Ольга; Найдон Василь; Олійник Михайло, Христина, Ольга; Пляке Пантелей, Ксеня, Юрій; Теплюх Антін, Анна; Челепис Юстина; Тимків Микола, Катерина, Люба; Угера Нестор; Білик Василь, Ксеня, Євгенія, Петро, Микола; Бориско Василь; Федорович Василь; Гошва Василь, Анна, Ірина; Косарич Василь, Софія, Лідія, Ярослав; Коссак Теофіль, Ольга, Дарія, Галина; Весоловський Микола; Вемпель Рома.

Українці, що приїхали старанням ЗУАДКомітету кораблем „Дженерал Голбрук" до порту в Бостоні, дня 21-го вересня:

Демберцький Микола, Олена, Анастазія, Марія, Василь; Андрусяк Іван, Микола, Михайло, Параска; Васлядинський Мирослав, Володимира, Володимир, Мирослава; Біянський Лука; Боднарчук Зеновій Марія, Таракс; Божик Лев, Олександра; Брезвин Дмитро, Марія, Ярослав; Цар Осип, Анна; Халусяк Петро, Ева, Леся; Хохон Григорій; Дмитренко Василь, Софія; Дмитрів Михайло, Емілія, Марія; Дуб Іван, Анна, Іван; Фенко Роман, Люкерія; Ференц Іван, Антонія, Стефанія; Гавур Микола, Ева, Богдан; Грещук Микола, Тереса, Дмитро, Марія; Іванчук Петро, Олександра, Борис, Анатолій; Васюта Павло, Анна, Надія; Гладко Петро, Катерина, Богдан, Володимир; Гавдьо Василь; Гринів Володимир, Олександра, Степан; Гриняк Степан, Анастазія, Федор, Анна; Юськів Іван, Марія, Оксана; Кінах Василь, Стефанія; Кобзар Марія, Іван, Ольга, Андрій, Оксана; Колпаків Микола, Параска; Кононенко Іван, Татяна; Ковальчик Василь, Євгенія, Марія, Анна; Коваленко Олександер; Кравченко Степан, Евфрозина, Ніна; Кренца Петро, Марія, Ярослава; Кулинич Юрко, Юлія, Анна; Кузьмів Зеновій, Анна; Ларченко Іван; Лаврук Іван, Марія, Анна; Лещишин Павло, Єлисавета, Роман; Лікус Петроро; Максимович Василь, Юлія, Андрій; Манченко Петро, Ольга, Аля; Мануша Андрій, Євдокія, Григорій, Надія; Пайкош Микита, Марія, Марія, Стефанія; Паньків Степан, Анна, Марія, Павлюк Іван, Христина, Галина; Павник Іван, Анна, Роман, Оксана; Перун Степан, Катерина; Петрунків Іван, Параскевія, Анна, Михайло; Пірик Михайло, Ольга, Тамара; Прусак Іван, Катерина, Ярослав; Пристай Василь, Анастазія, Мирослава, Оксана; Пилипенко Юрій, Віра, Валентина; Пинянський Василь; Рій Михайло, Меланія, Любомир; Романюк Іван, Анастазія, Володимир; Роцибюк Карло; Базилевич Михайло, Текля, Тарас; Босняк Василь; Ціхоцький Михайло; Хритровецький Петро; Домарецький Степан, Наталія, Мирон; Гарбер Нестор, Ніна; Герський Володимир; Герин Василь, Стефанія, Марія; Облещук Лука, Наталія; Скіра Петро, Стефанишин Іван, Марія; Синечко Володимир, Розалія, Мирон; Шабатура Степан, Цвгенія, Володимир; Штогрин Іван, Анна; Турик Михайло, Катерина; Ванкевич Іван, Ніна, Люба, Віра; Зульканич Василь, Марія, Олена; Зварич Антін, Євген, Ірина; Івасик Микола, Юстина, Богдан, Стефанія.

АЧЕСОН ПРО ЗАГОВОРИ НА КАРІБСЬКОМУ МОРЮ

Секретар Дін Ачесон у своїй промові до Пан-Американського Товариства в Ню Йорку говорив про заговори, які переводяться на островах Карібського моря для знищення цілої Між-Американської оборонної системи. Він остеріг, що Злучені Держави не завагаються вжити найгостріших засобів для втримання миру в Західній півкулі.

Ачесон перейшов опісля до сповнення четвертої точки з інавгураційної промови президента Трумана, тобто до уділення фінансової допомоги для розвитку відсталих країн. Він заявив, що уряд не думає давати фонди з федеральної каси на те, щоб вони йшли на перегони з приватними фондами, бо це є витрата гроша.